

ERECEPT: METODIKA PRÁCE U LEKÁRA

Predpis v ambulancii

Overenie pacienta: Predpis možný aj pre dlžníka

Lekár si na základe rodného čísla (RČ) alebo bezpečnostného identifikačného čísla (BIČ) overí vo svojom softvéri pacienta a jeho:

- príslušnosť k zdravotnej poisťovni (ZP),
- status dlžníka a jeho nárok na úhradu odkladnej zdravotnej starostlivosti (ZS) z verejného zdravotného poistenia.

Predpis pre dlžníka

Ak je pacient dlžník, ale má nárok na úhradu odkladnej ZS, softvér na to neupozorňuje a správa sa k pacientovi, ako keby nebol dlžníkom.

V prípade, že pacient nemá nárok na úhradu odkladnej starostlivosti, softvér na tento fakt lekára upozorní hláškou. Tá však nie je prekážkou ani dôvodom na nepredpísanie lieku/pomôcky/ dietetika, ak tak lekár rozhodne. Lekár teda môže dokončiť predpis napriek tomu, že pacient nemá nárok na úhradu. Zároveň je lekár podľa platnej legislatívy povinný vopred (pred poskytnutím zdravotnej starostlivosti a pred samotnou preskripciou) informovať pacienta o rozsahu a podmienkach ním poskytovanej ZS. Je povinný informovať pacienta o riziku, že si bude odkladnú zdravotnú starostlivosť hradieť sám.

Ak je predpis pre takéhoto pacienta súčasťou neodkladnej ZS, lekár to v súlade s platnou legislatívou zaznačí do elektronického preskripčného záznamu a ak vystavuje papierový predpis/poukaz, tak túto informáciu vytlačí alebo doplní ručne aj na papier. Pacient za takýto liek/pomôcku/dietetikum v lekárni neplatí v plnej výške, ale v súlade s platnou kategorizáciou.

Ak ide o odkladnú zdravotnú starostlivosť, lekár do elektronického preskripčného záznamu ani na papierový predpis/poukaz neuvádza, že si predpisovaný liek/pomôcku/dietetikum hradí pacient. Nárok na úhradu sa totiž posudzuje v čase výdaja lieku, nie jeho predpisu, keďže pacient už v čase výdaja nemusí byť dlžník a môže mať plný nárok na úhradu ZS z verejného zdravotného poistenia.

Overenie interakcií: Oboznámenie sa s upozornením

Funkcia erecept upozorní lekára, ak predpisovaný liek alebo lieky interagujú navzájom, resp. s inými liekmi pacienta za zvolené obdobie (to môže mať lekár predvolené vo svojom softvéri). Upozornenie sa objaví vo forme prehľadu interakcií ešte pred tým, ako lekár predpis potvrdí. Softvér aj v prípade interakcie umožní lekárovi predpis dokončiť. Lekár sa oboznámi s obsahom upozornenia a zohľadní ho pri rozhodovaní o preskripcii.

Databáza interakcií, a teda vyhodnotenie jednotlivých kombinácií liekov, sa môže meniť podľa zdravotných poisťovní, keďže môžu používať rôzne databázy a znalostné systémy liekových interakcií.

Vystavenie predpisu: Papierový verzus elektronický záznam

Predpis lieku/pomôcky/dietetika prebieha elektronicky prostredníctvom funkcie erecept a elektronického preukazu zdravotníckeho pracovníka (ePZP). Lekár môže dokončiť predpis aj v prípade, ak sa liek/pomôcka/dietetikum nenachádzajú v číselníku, teda nie sú kategorizované alebo registrované.

1. Lekár vystaví len papierový predpis/poukaz a nevyhotoví elektronický preskripčný záznam iba v týchto výnimočných prípadoch:

- Ide o neambulujúceho lekára (kód 099),
- Pacient je cudzinec mimo EÚ,
- Pacient je z EÚ, ale preukazuje sa iba EHIC, prípadne formulárom E111 (turisti),
- Lekár predpisuje audio-protetické pomôcky a pomôcky vydávané v očných optikách.

2. **Elektronický preskripčný záznam a zároveň aj papierový predpis/poukaz** (na jeden papierový predpis vytlačí len jeden liek/dietetikum s čiarovým kódom) **vystaví lekár ak:**

- ide o omamné a psychotropné látky II. skupiny z dôvodu zachovania vedenia knihy opiátov, ktorá zatiaľ nebola elektronizovaná
- nemá aktualizovaný svoj softvér a potrebuje pri predpise uviesť niektorý z nasledujúcich údajov, ktoré do 1.4.2018 nebolo možné zaznamenať do elektronického preskripčného záznamu, lekár ich dopíše/doplní na papierový predpis/poukaz (stav platí pre staršie verzie softvéru pre predpisujúcich lekárov, v prípade, že lekár disponuje aktualizovaným informačným systémom vykonáva to výlučne elektronicky):
  - liek si hradí pacient na vlastnú žiadosť predpis realizuje/odporúča nezmluvný lekár potrebuje uviesť opis pomôcky na mieru
  - lekár predpisuje položku, ktorý vopred schvaľuje ZP
  - lekár zdôvodňuje predpis (napr. stupeň inkontinencie, množstevný limit a pod.)
- si pacient po tom, čo ho lekár povinne informoval o nevyhotovení papierového predpisu/ poukazu, jeho papierové vyhotovenie žiada,
- nemá pripojenú ePZP kartu s čítačkou.

3. **Lekár vystaví najprv iba papierový predpis/poukaz a bezodkladne zhotoví aj elektronický preskripčný záznam v prípadoch:**

- technických problémov pri elektronickom predpise,
- návštevnej služby.

V týchto dvoch prípadoch môže lekár na papierový predpis predpísať dva lieky/dve dietetiká, ale elektronické záznamy vytvorí pre každý jeden liek/dietetikum.

Lekár je povinný vytvoriť papierový predpis/poukaz identický s elektronickým preskripčným záznamom. Jeho softvér nesmie umožniť zmenu elektronického záznamu medzi odoslaním do systému ezdravie a tlačou papierového predpisu/poukazu.

Neatestovaný lekár (kód 088, 801) nemôže predpísať lieky, zdravotnícke pomôcky a dietetické potraviny, teda ani nepredpisuje elektronicky prostredníctvom funkcie erecept.

Sestra od 1.4.2018 môže predpisovať zdravotnícke pomôcky. Pre predpis zdravotnej pomôcky je potrebné splniť legislatívne podmienky (t.j. má pridelený kód poskytovateľa a zdravotníckeho pracovníka od Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a uzatvorila zmluvu so zdravotnou poisťovňou) Následne po odporúčaní lekára môže predpisovať zdravotné pomôcky určené vyhláškou Ministerstvom zdravotníctva.

Individuálne pripravované lieky: Kód alebo zloženie

Lekár môže predpísať prostredníctvom funkcie erecept aj individuálne pripravované lieky. V procese predpisu buď uvedie kód takéhoto lieku, alebo do názvu lieku vypíše jeho konkrétne zložky.

Oprava alebo zrušenie predpisu: Potrebné storno

Opravu alebo zmenu údajov v predpise lekár realizuje počas prítomnosti pacienta v ambulancii (výnimočne aj keď pacient ambulanciu opustí, pričom lekár musí zabezpečiť informovanie pacienta o storne) nasledovne:

- pôvodný elektronický preskripčný záznam v softvéri vystornuje,
- vytvorí nový elektronický preskripčný záznam so správnymi údajmi,

- ak lekár tlačil aj papierový predpis/poukaz, pacientovi odovzdá nový, správny predpis/poukaz a znehodnotí pôvodný papierový recept/poukaz.

To znamená, že lekár neopravuje ani nedopisuje údaje na pôvodný predpis/poukaz ručne ani dodatočne v informačnom systéme, ale pôvodný predpis/poukaz stornuje a vytvorí nový.

Oprava aj zrušenie elektronického preskripčného záznamu sú možné iba dotedy, pokiaľ lekár na základe tohto elektronického preskripčného záznamu nezrealizovala elektronický výdaj vo svojom softvéri.

Opakovaný predpis

Od 1. apríla 2018 môže lekár svojmu pacientovi vystaviť tzv. opakovaný recept, ktorý bude platný až 1 rok. Tento typ receptu umožňuje pacientovi vyberať lieky alebo liečivá bez papierov a návštevy ambulancie opakovane až do doby platnosti tohto receptu v periode, ktorú pri predpise určil predpisujúci lekár. Predpis je výlučne elektronický a lekár musí mať softvér s overením zhody s funkcionalitou na predpisovanie opakovaných receptov. Lieky a liečivá predpísané na opakovaný recept sa v zozname nevydaných liekov v lekárni objavia automaticky v čase, keď je výber možný. Pri opakovanom recepte je v danom čase možné vybrať maximálne 1 predpísanú dávku tak, ako ju lekár pri predpise uviedol. Každá dávka liekov alebo liečiv bude dostupná až v čase podľa stanovenej periódy na predpise, ktorú určil predpisujúci lekár.

Lekár pri predpise vykoná nasledovné:

- Predpíše dávku liekov na jeden výber,
- Určí platnosť receptu maximálne na 365 dní od dátumu predpisu,
- Určí koľko dní musí uplynúť medzi dvoma výbermi na základe opakovaného receptu (perióda opakovania, najviac 3 mesiace, napr. 30 dní),
- Určí počet možných výberov (2 a viac).

Zoznam liekov, ktoré nie je možné na opakovaný recept predpísať, stanovuje vyhláška. Na opakovaný recept nie je možné predpísať antibiotiká a psychotropné a omamné látky. Kontroly zabezpečuje ambulantný softvér lekára na základe zoznamu ATC skupín.

Tento zoznam obsahuje ATC skupiny alebo začiatky ATC kódov, pre ktoré nie je možné predpísať na opakovaný recept. Ak je uvedený kratší ako 7 znakový kód ide o pravidlo, ktoré platí pre všetky kódy ATC začínajúce na uvedenú kombináciu alfanumerických znakov.

Pri predpise softvér lekára nedovolí zadať na opakovaný recept liek alebo liečivo, ktoré patria do daných ATC skupín.

Antibiotiká:

J04AB, G01AA, D10AF, J01A, J01C, D06A, D06B, J01D, S01AA, S01AB, S01AX, J01E, J01F, J01G, J01M, J04BA, J01X, A07A, A02BD.

Opiáty:

N06BA04, N01AH01, N01AX03, N02AA01, N02AA03, N02AB02, N02AB03, N02AE01, N02AA05, N02AA55, N02AX06, N01AH03, N07BC02, N07BC05, N07BC51.

Zneplatnenie opakovaného predpisu

Ak došlo k omylu s potenciálnym dopadom na pacienta, lekár informuje pacienta, stornuje pôvodný recept a vystaví nový opakovaný recept.

Ak už pacient vybral liek alebo liečivo, prebehol aspoň jeden výdaj, opakovaný recept je možné iba zneplatniť.

Lekár neopravuje ani nedopisuje údaje na pôvodný predpis dodatočne vo svojom informačnom systéme, ale pôvodný predpis/poukaz zneplatní a prípade potreby vytvorí nový preskripčný záznam.

Informovanie pacienta

Pacient si informáciu o predpise lieku/pomôcky/dietetika môže nájsť v:

- elektronickej zdravotnej knižke na Národnom portáli zdravia
- elektronickej pobočke a mobilnej aplikácii svojej zdravotnej poisťovne, ak to jeho zdravotná poisťovňa umožňuje
- emailovej alebo SMS notifikácii odoslanej svojou zdravotnou poisťovňou v prípade, že eviduje jeho kontaktné údaje pre zaslanie notifikácie, ak notifikácie jeho zdravotná poisťovňa zasiela

Ak k predpisu neprišlo, pacient môže tento fakt reklamovať prioritne vo svojej zdravotnej poisťovni alebo kontaktovať call centrum Národného centra zdravotníckych informácií.

Keď niečo nefunguje

- Lekár má rececept, ale pri predpise nevie získať čiarový kód: Vytlačí predpis/poukaz štandardne na papier bez čiarového kódu a dodatočne nahrá do softvéru elektronický preskripčný záznam po tom, čo bude technická chyba odstránená (Monitorovanie neodoslaných záznamov zabezpečuje softvér, v prípade, že to tak nie je, lekár kontaktuje svojho dodávateľa softvéru pre zabezpečenie tejto funkcionality).
- Lekár má rececept, ale nemá zatiaľ pripojenú ePZP kartu s čítačkou: Vytvorí elektronický preskripčný záznam bez podpisu ePZP kartou a zároveň vytlačí aj papierový predpis/poukaz.
- Lekár má rececept, ale nefunguje mu tlačiareň a nevie vytlačiť predpis/poukaz s čiarovým kódom: Vytvorí len elektronický preskripčný záznam a podpíše ho použitím svojej ePZP karty. Ak to vyžaduje legislatíva, vypíše aj papierový predpis/poukaz ručne (jeden liek/dietetikum na jeden recept) a môže naň uviesť číselnú interpretáciu čiarového kódu, ak mu ho softvér zobrazí. Problém s nefunkčnou lokálnou tlačou je v kompetencii lekára, nejde o chybu systému ezdravie.
- Lekárovi nefunguje pripojenie do systému ezdravie (ezdravie je nedostupné): Predpis/poukaz vytlačí štandardne na papier bez komunikácie so systémom ezdravie a bezodkladne po odstránení technickej chyby ho dodatočne nahrá do softvéru a zašle do systému ezdravie tak, ako je to predpísané legislatívou.